

SS. Trinitatis, iuxta eandem methodum, libros de aliis respectibus vitae Ordinis parare atque edere possint.

J. B. VALVEKENS, O. Praem.

M. P. VAN BUIJTENEN, *Langs de heiligenweg. Perspectief van enige vroeg-middeleeuwse verbindingen met Noord-Nederland*. Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Verhandelingen Afd. Letterkunde, Nieuwe Reeks, deel 94). Amsterdam, 1977, In-8°, 144 blz., talrijke afb. en tekeningen.

De voor dit boek gekozen titel verwijst naar een van de hulpwetenschappen van de geschiedschrijving die met een Duits woord «Patrozinienforschung» en in het Nederlands ook wel «heiligengeografie» wordt genoemd.

Zij is een boeiende en volwaardige tak van wetenschapsbeoefening, die echter alleen in handen van uiterst bekwame vaklui tot enig bruikbaar resultaat leidt.

M. P. van Buijtenen is zo'n vakman, die als rijksarchivaris van Friesland en Utrecht zijn sporen heeft verdiend, tal van publicaties op zijn naam heeft staan, en daarnaast over de hier onontbeerlijke eruditie op allerlei aanverwante terreinen beschikt. Hij weet bovendien zijn door minutieus onderzoek verkregen bevindingen op een prettig leesbare en vaak geestige wijze te presenteren.

Zijn uitgangspunt is de, in het Oorkondenboek van het Sticht Utrecht gepubliceerde, kerken- en kapellenlijst van Staveren (Friesland) van 1132.

Hij brengt ons langs verrassende wegen, waarbij de H. Odulphus een sleutelfiguur vormt, naar personen en plaatsen, die heel in het bijzonder de geschiedenis van de Premonstratenzer orde raken en daarom in dit tijdschrift verdienen gesignaleerd te worden.

Vanuit de zuidwesthoek van Friesland, waar volgens de genoemde kerken- en kapellenlijst de plaatsen Karnewald (Cappenberg) en Terlerehe (of Farlare) hebben gelegen, komen we terecht bij Godfried van Cappenberg en zijn broer Otto, die Varlar onder zijn goederen rekende. Over deze beide graven worden in dit boek heel wat gebeurtenissen uit hun leven naar voren gehaald en in een nieuw daglicht geplaatst. Ook de H. Norbertus blijft bij dit alles niet onbesproken.

Het is ondoenlijk alle plaatsen in het boek van Van Buijtenen waar Praemonstratensia vermeld staan bladzijde voor bladzijde aan te geven. Wie over de levens van Norbertus van Gennep en van Godefridus en Otto van Cappenberg wil schrijven, of over vele norbertijnse abdijen (Lidlum, Berne, Cappenberg, Varlar, Lette en Clarholz, Laon, Antwerpen, Grimbergen en Maagdenburg) mag deze uiterst merkwaardige studie niet onbenut naast zich neerleggen.

Ook degenen die zich zomaar nader op de hoogte willen stellen van «Patrozinienforschung» zullen dit boek met vrucht raadplegen en daarin op de hoogte worden gesteld van wat er op dit gebied aan wetenschappelijk verantwoorde studies is verschenen.

G. M. VAN DER VELDEN, O. Praem.

Dieudonné DUFRASNE, Francis OLIVIER et P. JACOBS, *Je prie les psaumes* (d'après la version œcuménique). Texte liturgique (Cerf 1977). Collection «En prière», tome I, Brepols, (1978), 96 pp.

Les moines bénédictins de Claude-Ottignies (Belgique) ont pris l'initiative de partager leur expérience concrète de la prière des psaumes. La nouvelle collection «En prière» veut nous aider à prier. Prier individuellement, prier à plusieurs ... Ils ont choisi pour ce premier tome les psaumes 1, 4, 8, 15, 26 et le cantique de Siméon. Chaque psaume est introduit par une courte méditation, indiquant le genre du psaume et les idées maîtresses. Ensuite on donne le psaume d'après la version œcuménique (Cerf 1977), avec les accents pour faciliter la prière liturgique. Les auteurs prennent un ou plusieurs versets et ils nous en donnent leur commentaire. Ils nous montrent comment ce texte prend vie en eux, comme il réjoint et éclaire leur propre expérience. Il nous suggèrent d'entrer avec eux dans la familiarité des psaumes. Vraiment, ils ont réussi à nous faire méditer et ruminer les trésors du psautier. Après ces textes de méditation plutôt personnelle, ils ont composé des prières litaniques (invitations et répons). Chaque psaume est suivi de la rubrique «pour célébrer» se référant à l'année liturgique. Une page vide invite le lecteur à noter ses expériences personnelles à propos de chaque psaume. Le relevé des références bibliques peut aider le lecteur à retrouver et consulter le commentaire de ce passage biblique.

Ainsi les auteurs ont tâché de nous révéler les trésors du psautier, espérant que les psaumes deviendront pour nous aussi une prière du cœur.

«Cette collection n'a d'autre ambition, écrit Mgr. Adrien Gand, évêque de Lille, que de «nous mettre en prière». Elle est écrite avec simplicité et dans la foi. Je lui souhaite «bonne route» pour le bien du peuple de Dieu.» (p. 19)

C. L. CAALS, O. Praem.